

Тэма: М. Лынькоў “Васількі”. Трагедыя Міколкі і яго родных

Мэты: - садзейнічаць асэнсаванню вучнямі зместу апавядання “Васількі”;
- развіваць уменне ўстанаўліваць прычынна-выніковую сувязь паміж падзеямі і паводзінамі героя;
- выходзіць пачуццё суперажывання.
-

Абсталяванне: партрэт М. Лынькова

Эпіграф:

Калі дзеці савецкія
Гэтак бязлітасна помсцяць,
Колькі ж гневу тады і адвагі
У іхніх бацькоў.

П. Панчанка

Ход урока

I. Арганізацыйны момант

II. Новы матэрыял

1. Уступнае слова настаўніка

(звяртаюцца да эпіграфа)

Н. Вайна пакінула жахлівы след у гісторыі нашай краіны. Гэта вечны боль і сумны ўспамін пра загінуўшых.

(выступленне вучня пра вайну)

Н. Да ўшанавання гераічнага подзвігу беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны звярталіся В. Быкаў, І. Шамякін, Я. Брыль.

М. Лынькоў напісаў апавяданне “Васількі”, у якім паказаў, як цяжка было ў гады вайны дзецям, колькі гора, пакут, болю прыйшлося ім перанесці.

(паведамленне вучня пра жыццё і творчасць М. Лынькова)

2. Віктарына

Закончы фразу:

- “Стаяў той асабліва прыгожы дзень, якія бываюць звычайна ў ...*канцы жніўня месяца*”
- “Над купчастай імшарынай пацешна ўзнімаецца ...*бусел*”
- Кім працаваў Міколкаў бацька ў мірны час? (*старшынёй калгаса*)
- Чым займаўся дзед Нупрэй, калі да яго прыйшоў Міколка? (*завіхаўся каля новага грабільна*)
- Што паклаў Міколка ў старую школьную торбачку? (*стары абгрызены пенал, любімы сшытак*)
- Куды падаўся Міколка? (*у мястэчка*)
- Што азначае слова “ліпаўка”? (*кошык, зроблены з ліпавых пруткоў*)
- Што азначае слова “гармата”? (*агульная назва артылерыйнай зброі (пушка, гаўбіца і інш.)*)

3. Фізкультхвілінка для вачэй

4. Гутарка па пытаннях:

- Калі і дзе адбываецца дзеянне?
- Раскажыце, пра што спрачаліся хлопчыкі, вяртаючыся з лесу?

Што іх асабліва хвалюе, пра што яны мараць?

- Як пісьменнік апісвае душэўны стан Міколкі, калі ён убачыў забітых немцамі маці і сястру?

Падмацуйце адказ радкамі з тэксту.

- Як апісвае аўтар сустрэчу Міколкі з дзедам Нупрыем? Як паводзіць сябе дзед?
- Зачытайце апісанне грушы каля хаты перад трагедыяй і пасля яе.

Як гэтыя апісанні дапамагаюць зразумець душэўны стан хлопчыка?

- Як адпомсціў хлопчык ворагам?
- З чым параўноўвае аўтар хлопчыкавы вочы?

Як вы разумеце апошні сказ апавядання?

5. Фізкультхвілінка

Бураціна пацягнуўся,

Раз – нагнуўся,

Два – нагнуўся,

Тры – нагнуўся.

Рукі ўбок развёў,

Ключык, відаць, не знайшоў.

Каб ключык нам дастаць,

Трэба на насочкі ўстаць.

6. Складанне плана апавядання (узаемаправерка)

7. Сінквейн

Вайна
Жудасная, крывава.
Забівае, разбурае, знішчае.
Гэта слёзы і боль.
Смерць.

III. Падвядзенне вынікаў урока

Н. Прыкладаў мужнасці і гераізму дзяцей у гады Вялікай Айчыннай вайны вельмі многа. Ёсць кніга “Ніколі не забудзем”, якая складзена з апавяданняў беларускіх дзяцей аб днях вайны.

IV. Дамашняе заданне:

- сціслы пераказ апавядання;
- падрыхтаваць малюнак да аднаго з эпизодаў твора.